Nová kampaň BESIP je věnována nepřiměřené rychlosti, jde o největší preventivní projekt posledních let

Publikováno: 25. 5. 2021
BESIP MD

Na projektu spolupracuje i Policie ČR a řada osobností včetně dokumentaristy Víta Klusáka. Kampaň, která startuje v červnu, je svým rozsahem největším preventivním projektem v oblasti bezpečnosti silničního provozu posledních let. Netradiční je i svým pojetím, kdy kromě obvyklých prvků kampaně, staví i na celovečerním dokumentu o vinících dopravních nehod.

Nepřiměřená rychlost je nejčastější příčinou smrtelných dopravních nehod, může dlouhodobě za zhruba 40 procent z nich. Také podle hloubkového výzkumu dopravních nehod patří nepřiměřená rychlost k nejvýznamnějším faktorům ovlivňujícím závažnost dopravních nehod. Kampaň naplňuje novou vládní strategii BESIP, která si jako prioritu pro roky 2021–2022 vytkla právě snížení počtu případů jízdy nepřiměřenou rychlostí. Kromě navýšení viditelného dohledu policie nad dodržováním rychlostních limitů a rozšíření úsekového a okamžitého měření rychlosti v rizikových lokalitách, je preventivním nástrojem k naplnění strategie právě výrazná celostátní kampaň. Řidiče má přimět přemýšlet o tom, zda zisk několika minut v důsledku jízdy nepřiměřenou rychlostí, stojí za rizika spojená s následky tragických nehod.

„Během poslední dekády se sice snížil počet smrtelných nehod v České republice téměř o polovinu, v evropském srovnání ale stále máme rezervy. Naším cílem musí být co nejbezpečnější silnice. Každá tragická nehoda převrátí život naruby nejen jejím účastníkům, ale i jejich rodinám a nejbližšímu okolí. Proto nová vládní strategie BESIP cílí mimo jiné na rychlou jízdu, která je nejčastější příčinou nehod, při nichž lidé umírají nebo jsou těžce zraněni. Doufám, že se nám touto kampaní podaří přitáhnout pozornost veřejnosti a přispět k bezpečnějšímu prostředí na našich silnicích,“ řekl ministr dopravy Karel Havlíček.

Rychlost podle aktuálního průzkumu pravidelně překračuje 86 procent řidičů. Důvodem je spěch a to,

CDV CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU © *Observatoř bezpečnosti silničního provozu, www.czrso.cz*

že řidiči chtějí dojet do cíle co nejrychleji, k čemuž se přiznává 43 procent z nich. *„Každý se někdy dostal do situace, kdy nestíhal, a snažil se ji vyřešit tím, že na to v autě šlápnul. Musíme si uvědomit, že to je zbytečný hazard. Že těch pár kilometrů navíc rozhodně za zvýšené riziko ani lidské životy nestojí. Že ušetřené minuty se mohou ve vteřině změnit v katastrofu, které už nezabráníme. I proto ve spolupráci s Vítem Klusákem odhalujeme příběhy pěti lidí, kterým vysoká rychlost změnila život,“* uvedl výkonný ředitel České asociace pojišťoven Jan Matoušek.

Překračování povolené rychlosti není totéž co nepřiměřená rychlost. *„Řidiči nepřizpůsobují rychlost konkrétní situaci – na úzké silnici nižší třídy, na mokré vozovce nebo v místech, kde se nachází zvýšený počet chodců a cyklistů. Řidiči obecně vliv rychlosti na smrtelné nehody podceňují. Statistiky i analýzy nehod ale hovoří jasně: právě vysoká rychlost je hlavním faktorem u nejtragičtějších nehod. Touto výraznou a netradiční kampaní chceme přimět řidiče, aby uvažovali o tom, jestli má překračování limitů vůbec smysl, a vnímali, že díky nižší rychlosti mají prostor napravit chybu a předejít zbytečné tragédii,“* upozornil Tomáš Neřold, vedoucí oddělení BESIP Ministerstva dopravy.

Závažnost tohoto chování potvrzují i statistiky dopravní policie. Při nehodách, které byly způsobeny nepřiměřenou rychlostí, bylo v loňském roce usmrceno 179 lidí. Za poslední dekádu přišlo zbytečně o život 2 168 lidí. Z celkového počtu osob, které byly usmrceny při dopravních nehodách, jde téměř o polovinu lidí, kteří zemřeli při nehodách způsobených nepřiměřenou rychlostí. *„Utvrzování se v tom, že mně se obdobná kolize stát nemůže, protože jsem dobrý řidič, je opravdu mýtem. Na silnici je potřeba brát v úvahu veškeré faktory a hlavně předvídat, kde se může objevit jiný účastník silničního provozu a jak se může zachovat. Hraje-li pak hlavní roli rychlost, čas na bezpečnou reakci se zkracuje a následky bývají fatální,“* dodal ředitel Ředitelství služby dopravní policie ČR plk. Jiří Zlý.

13 minut – název dokumentu a čas, který se snažíme ušetřit z Prahy do Brna

Vyvrcholením celé kampaně bude uvedení celovečerního dokumentu Víta Klusáka o vinících vážných dopravních nehod. *„Přebujelý automobilismus a chování nás všech na silnicích jsou vlastně odrazem stavu společnosti a kvality vztahů. A když se přitom stane něco hodně ošklivého, tak je pořád čas se dál chovat rovně. Film 13 minut je rentgenový řez příběhy, ve kterých jedni zasáhli navždy do životů druhých, protože na to šlápli. Neskonale si vážím našich pěti aktérů, kteří životem kráčí s nálepkou ‚viník závažné dopravní nehody‘, za to, s jakou otevřeností do natáčení takhle osobní záležitosti šli,“* řekl režisér Vít Klusák, autor dokumentu. Dokument unikátním způsobem poukazuje na to, že snaha ušetřit pár minut může mít tragické následky. Podle průzkumu totiž téměř každý pátý řidič překračuje rychlost mimo obec o více než 20 km/h. Na trase Praha–Brno díky tomu ušetří pouhých 13 minut. Přesto už jede rychlostí, při které významně narůstá riziko závažné nehody. *„Chtěli jsme ukázat, že řidiči, kteří zavinili vážnou dopravní nehodu, nejsou anonymní piráti silnic z černé kroniky. Že jde o lidi s tváří, citem, svědomím a často i snahou svou nezměrnou chybu dennodenně odčiňovat,“* dodal Vít Klusák.

„Přestože řidiči v dokumentu svou vinu nepopírají, jde o oběti vlastní chyby. Na jejich místě se může ocitnout každý z nás. Právě díky tomu se s nimi divák může ztotožnit a zamyslet se, jestli sám nedělá to, co oni. Věříme, že prostřednictvím odvahy těchto řidičů vystoupit ze stínu a sdílet svůj příběh oslovíme širokou veřejnost a přimějeme ji zamyslet se nad svým chováním za volantem,“ dodal Jan Matoušek.

Tento celovečerní dokument bude mít premiéru 10. června na ČT1. Samostatné příběhy viníků, které poskytnou divákům bližší pohled na jejich osudy, budou ke zhlédnutí na webových stránkách projektu 13minut.cz v průběhu července.

Zpomal, dokud není skutečně pozdě

Před oficiálním startem kampaně se na sociálních sítích objevila dvě šokující videa, která zachycovala pohled na vážnou dopravní nehodu. První video zachycovalo divokou jízdu mladé posádky v osobním voze. Druhé pocházelo z kamery v kabině řidiče nákladního auta. Jejich cílem bylo nejen upozornit na fenomén nepřiměřené jízdy, ale zejména nám videa posloužila jako sonda do vnímání české společnosti ve vztahu k nepřiměřené rychlosti. *„Těmi videi se simulovanou nehodou jsme sledovali dva cíle: za prvé jsme chtěli přitáhnout k tématu nepřiměřené rychlosti mladé lidi, kteří by běžné osvětové kampaně spíše nesledovali, a za druhé bylo naším záměrem získat data z diskusí na sociálních sítích a zjistit, jakým způsobem se Češi k rychlé jízdě vlastně vztahují. Takže je to start kampaně i výzkum zároveň,“* dodal autor videí Vít Klusák.

Reakce na sociálních sítích i v komentářích pod články přišla okamžitě. Lidé řešili především to, kdo nehodu zavinil. Část publika poukazovala na posádku osobního auta, která jela nepřiměřenou rychlostí. Velká část lidí se ale naopak mladých řidičů zastávala a vinila z nehody doprovod kočárku, který přebíhal silnici mimo přechod pro chodce. Přestože se objevily i pochybnosti o původu videa, zaznívala také varování, že k podobné situaci může dojít.

„Média se na nás často s podobnými záběry obrací s žádostí o komentář. Jejich zveřejňování může být pro spoustu lidí odstrašujícím příkladem. Jsou ale bohužel i důkazem toho, že řada řidičů dnes a denně jezdí na hraně rizika a bezohledně vůči ostatním. Zazmatkovat může každý, kdyby však řidič ve videu u mladé posádky jel pomaleji, měl by dostatek času zareagovat a napravit nejen svou chybu, ale i chybu chodce s kočárkem. Průjezd zdánlivě přehledným úsekem se může náhle změnit v krizovou situaci a rozdíl například 10 km/h na tachometru pak může být hranicí mezi tím, že se situaci večer s úlevou zasměju, a tím, že někdo přijde o život,“ doplnil k videím Tomáš Neřold.

Kromě dokumentu a virálních videí tuto integrovanou kampaň doplní i televizní a rozhlasové spoty. Podporu projektu poskytla i řada odborníků z oblasti dopravního výzkumu, dopravní bezpečnosti, psychologie nebo zástupci záchranných složek a influencerů na sociálních sítích. Do kampaně se zapojili i automobiloví nadšenci nebo známé osobnosti ze světa kultury.

Kampaň je společným projektem oddělení BESIP ministerstva dopravy a České asociace pojišťoven. Na kampani spolupracuje i Policie ČR. Částečně je financována z Fondu zábrany škod ve výši zhruba 45 mil. Kč bez DPH. Tuto část projektu realizuje Česká asociace pojišťoven s odbornou podporou BESIP. Samotný BESIP pak zajišťuje vysílání spotů v televizích a na rádiových stanicích za necelých 21,5 mil. Kč bez DPH, organizuje regionální eventy pro veřejnost a spoluvytváří obsah celé kampaně.

Kompletní informace ke kampani najdete na webu www.13minut.cz.

TV spot: https://youtu.be/Iimy3szof7Y